

OKRUŽNI SUD, Napoli

Presuda od 14.VI 1965.

Sorveglianza S.I.P.A. c/a
Ditta Carlo Genovese

Prijevoz stvari morem - Brodarova odgovornost - Vlastita mana robe - Šteta nastala vlastitom manom robe je samo ona koja je posljedica unutarnje greške normalnih svojstava robe, ili je nastala promjenom prirodnih svojstava robe pod uvjetom da šteta nije nastala u cijelosti ili djelomično brodarovom krivnjom - Vlažnost kukuruza od 13,25% premda je veća od normalne, ipak ne može biti smatrana unutarnjom manom robe, nego njenim normalnim stanjem koje se može kontrolirati - Ne radi se o višoj sili na moru, premda su more i vjetar bili velike jačine, ako je bilo moguće poduzeti mjere za očuvanje tereta

Brodar je primio na prijevoz teret kukuruza. Na odredištu je ustanovljeno da je jedna veća količina robe oštećena u skladištu br.2, a u ostalim skladištima šteta je bila više nego neznatna.

Primalac tuži brodara za naknadu štete.

Brodar se brani navodom da je šteta posljedica prirodne mane robe i više sile. Utvrđeno je da je vlažnost kukuruza, u času ukrcaja, bila 13,25%, a normalna vlažnost iznosi 11,50%. Osim toga brodar tvrdi da je tokom prijevoza brod naišao na oluju velike jačine koja je priječila poduzimanje potrebnih mjera za očuvanje tereta - vjetrenje skladišta i crpljenje vode iz broda.

Sud je, ne uvažavajući ove prigovore, brodara obvezao na naknadu štete. Da bi brodar bio oslobođen odgovornosti naknade štete, morao bi dokazati da je šteta prouzrokovana prirodnim svojstvom robe. Pod ovim pojmom podrazumijeva se šteta koja je posljedica unutarnjih grešaka normalnih svojstava robe ili promjenom tih svojstava, i to pod uvjetom da šteta nije nastala u cjelini ili djelomično krivnjom brodara ili njegovih ljudi.

U postupku je utvrđeno da je kukuruz imao vlažnost 13,25%. Premda je ovaj stupanj vlažnosti veći od onoga koji se normalno nalazi u kukuruzu, ipak se u nijednom slučaju ta okolnost ne može smatrati vlastitom manom robe. Ovo je jedno prirodno svojstvo robe koje se, u svrhu sprečavanja štete, može kontrolirati. Vještak je ustanovio da je šteta nastala iz tri glavna uzroka: a/ povećane vlažnosti tereta kod ukrcaja; b/ neredovitog vjetrenja skladišta, koje nije bilo normalno vjetreno

za vrijeme oluje koja je trajala dva dana; c/ vlažnosti skladišta prouzrokovane vodom koja se u skladište nakupila. Sud je došao do zaključka da nevrijeme, premda je bilo veće snage, ipak nije bilo takvo da je priječilo poduzimanje mjera potrebnih za očuvanje tereta.

Iz navedenih razloga sud je zaključio da šteta nije posljedica vlastite mane robe nego komercijalne djelatnosti posade broda, pa je brođara obvezao u smislu tužbenog zahtjeva.

/Dir.Mar.1966, str.72/

B.J.

OKRUŽNI SUD, Venecija

Presuda od 5.VIII 1965.

Soproma S.p.A. c/a Ditta R.Pagnan
& F.Lli e Ditta G. Radonicich & C.

Prijevoz stvari morem - Naručitelj i podnaručitelj - Izdavanje teretnice - Naručitelj koji na temelju ugovora sklopljenoga s brođarom sklopi ugovor s podnaručiteljem, ne odgovara podnaručitelju za štetu koja nastane tokom prijevoza djelatnošću zapovjednika i posade broda - Podnaručitelju direktno odgovara brođar - Ako je teretnicu izdao agent u ime zapovjednika, treba smatrati da ju je izdao za brođara, a brođar je obvezan direktno zakonitom imaću teretnice

Jedna talijanska firma sklopila je s brođarom ugovor o prijevozu za cijeli brođ. Naručitelj je naknadno zaključio ugovor s podnaručiteljem na temelju kojega je podnaručitelju ustupio dva brođska skladišta za ukrcaj i prijevoz njegove robe. Ovaj ugovor je bio sklopljen izmjenom pisama, a naručitelj je svojem pismu priložio fotokopiju ugovora o prijevozu koji je on sklopio s brođarom.

Na temelju ovakvog stanja podnaručitelj je ukrcao na brođ teret ljekovitog bilja koje se tokom prijevoza zapalilo.

Podnaručitelj tuži naručitelja za naknadu štete. Sud je, ne upuštajući se u ispitivanje uzroka štete, odbio tužbeni zahtjev, smatrajući da tuženik nema pasivne legitimacije.

S obzirom na sistematiku ugovora talijanskog Zakonika o plovidbi, sud je tuženikovu pasivnu legitimaciju ispitivao sa dva stajališta, prema tome da li je ugovor između brođara i naručitelja "noleggio" ili "trasporto", pa dolazi do zaključka da ni u jednom, ni u drugom slučaju tu-